

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport  
Opublikowano: piątek, 10, maj 2013 00:00  
Rafał Rudka  
Odsłony: 1949

---

Aż trzy czwarte stowarzyszeń i fundacji zajmujących się kulturą współpracuje z domami kultury. Współpraca jest tak powszechna, bo organizacje chcą mieć dostęp do sprzętu, a domy kultury – dostać pieniądze z funduszy dostępnych tylko dla NGO i poszerzyć własną ofertę.

Domy kultury są dla organizacji najczęstszym spośród publicznych instytucji kultury partnerem do współpracy – wynika z ogólnopolskich badań Stowarzyszenia Klon/Jawor. Współpracuje z nimi 3/4 organizacji, dla porównania – z bibliotekami i muzeami – zaledwie połowa. Współpraca polega najczęściej na realizacji wspólnych przedsięwzięć. Dla ponad połowy badanych powodem podjęcia współpracy była możliwość skorzystania z lokalu oraz sprzętu biurowego, a dla ponad 40% istotny okazał się sprzęt specjalistyczny.

– *Można mówić o wymianie barterowej – organizacja uzyskuje pomieszczenie, a dom kultury wzbogaca swoją ofertę o działania organizacji* – mówi Piotr Adamiak ze Stowarzyszenia Klon/Jawor.

### Współpracują bezgotówkowo

Niewielkie znaczenie miały względy finansowe – tylko 15% badanych organizacji zadeklarowało, że podjęły współpracę, aby zdobyć dodatkowe fundusze. Jedynie 10% domów kultury kupiło od organizacji produkt lub usługę, 20% sfinansowało jej działania. To nie powinno dziwić, po dotacje na swoje działania organizacje zwracają się w głównej mierze do lokalnych urzędów. Nieco inaczej jest w przypadku domów kultury. Te nierzadko współpracują z organizacjami właśnie po to, żeby poprzez organizacje zdobyć fundusze, do których same nie miałyby dostępu. Jak mówi jedna z badanych osób:

Niejednokrotnie zdarza się, że dzięki realizacji wspólnego projektu instytucja publiczna uzyskuje dostęp (razem z partnerem) do funduszy przeznaczonych dla trzeciego sektora. Korzyści ze zdobycia takich środków są obopólne – to organizacja oficjalnie zostaje ich beneficjentem, ale realizowany dzięki nim projekt kulturalny staje się częścią oferty publicznej instytucji kultury.

### Winny kryzys

Z tego samego powodu pracownicy domów kultury sami zakładają organizacje. „*Myślę, że duży udział w powstawaniu takich [organizacji] mają instytucje. Powołują stowarzyszenie, bo nie mają budżetu*” – mówiła w badaniu jedna z osób związanych z organizacjami kulturalnymi. „*Bardzo często w domu kultury powstają stowarzyszenia, żeby pozyskiwać pieniądze z czego innego*” – potwierdza inna. Wnioski z badania komentują eksperci Stowarzyszenia Klon/Jawor:

– *Z pomocą organizacji domy kultury chcą zdobywać dodatkowe środki na funkcjonowanie swojej placówki. Takie stowarzyszenie czy fundacja staje się przybudówką publicznej instytucji, stanowią narzędzie do sprawniejszego zarządzania i poszerzania możliwości finansowych* – mówi Piotr Adamiak ze Stowarzyszenia Klon/Jawor.

I badani, i badacze są zdania, że głównym powodem tego zjawiska jest cięcie samorządowych wydatków na kulturę.

– *Ludzie kultury też go odczuwają: jednego roku pracują w domu kultury, który kompletnie nie ma pieniędzy, więc następnego roku zakładają stowarzyszenie, żeby pozyskać te pieniądze z innego źródła* – mówi Jan Herbst z zespołu badawczego Klon/Jawor.

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport  
Opublikowano: piątek, 10, maj 2013 00:00  
Rafał Rudka  
Odsłony: 1949

---

### Kultura rośnie w kryzysie

Od kilku lat wyraźnie wzrasta liczba organizacji, których głównym obszarem działania jest kultura i sztuka. Obecnie stanowią 17% sektora – o prawie połowę więcej niż w roku 2004 (wówczas było ich 12%). Według szacunków Stowarzyszenia Klon/Jawor, w Polsce działa około 20 tysięcy stowarzyszeń i fundacji aktywnych na polu kultury. Wśród nich są zarówno małe, lokalne stowarzyszenia, jak i duże fundacje promujące kulturę na arenie ogólnopolskiej, a nawet międzynarodowej.

Zajmują się one różnorodnymi działaniami: prawie połowa angażuje się w podtrzymywanie tradycji regionalnych lub ludowych, blisko jedna trzecia działa w sferze ochrony zabytków i miejsc pamięci narodowej. Również co trzecia organizacja zajmuje się sztukami plastycznymi, malarstwem czy architekturą, tyle samo podejmuje działania związane z muzyką.

Większość tych organizacji organizuje w swoich miastach i gminach wydarzenia kulturalne, takie jak festiwale, festyny czy święta, ponad połowa jest też zaangażowana w edukację kulturalną.

*Źródło: Stowarzyszenie Klon/Jawor*